

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Dragan Đorđević, Vlado Mareš, Tamara Skrozza, Vida Petrović Škero, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Zlatko Čobović, Snežana Andrejević i Bojan Cvejić, na sednici održanoj 26.1.2023. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Objavljivanjem fotografije u okviru tekstova “Dačić: Grčka 15. juna otvara granice”, “Dačić: Najava policijskog časa je bio izgovor, a pravi razlog protesta nasilno preuzimanje vlasti”, “Dačić: Raspisivanje parlamentarnih i lokalnih izbora 15. februara” i “Dačić: Voleo bih da sarađujem sa Nestorovičem”, 10.juna i 8.jula 2020. i 22. januara i 3.februara 2022.godine, portal “Glas zapadne Srbije”

1.prekršio je tačku 2 Odeljka IV (Odgovornost novinara) Kodeksa novinara Srbije, po kojoj su falsifikovanje dokumenata i plagijat nedopustivi i smatraju se teškim prekršajem profesionalnog postupanja novinara,

2.prekršio je i tačke 1 i 2 Odeljka IX (Poštovanje autorstva) o obavezi medija i novinara da poštuju i primenjuju važeće zakonodavstvo o zaštiti autorskih izvora i da, kada dobiju dopuštenje za reprodukciju iz drugog izvora, to čine uz uvažavanje autora i uz navođenje izvora, kao i tačku po kojoj novinar ne sme kao svoje potpisivati tekstove, crteže, ilustracije, fotografije, video i zvučne zapise drugih autora.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Nenad Nešović je žalbu Savetu za štampu podneo zbog nepoštovanja autorstva, jer je, kako je naveo, portal „Glas zapadne Srbije“ četiri puta objavio njegovu fotografiju, bez njegove dozvole i saglasnosti. Uz to je redakcija, ističe u žalbi, prisvojila autorstvo, potpisavši fotografiji sa RINA ili GZS. Rina je, kako je objasnio, regionalna informativna novinska agencije, čiji je vlasnik sin vlasnika „Glasa zapadne Srbije“.

Redakcija „Glasa zapadne Srbije“ nije odgovorila na žalbu.

Po oceni članova Komisije za žalbe, očigledno je da je portal preuzeo Nešovićevu fotografiju, a iz ostalih žalbi koje je podneo jasno je i da postoji bar jedna sudska presuda u vezi sa nedozvoljenim objavljivanjem te fotografije. To što je portal istu fotografiju objavio više puta ukazuje i na to da nije u pitanju greška, odnosno previd.

Kodeks novinara Srbije nalaže medijima da poštuju autorska prava i rad svojih kolega, te da unapred zatraže njihovu dozvolu, odnosno saglasnost, za objavljivanje tekstova ili fotografija, što se ovoga puta nije dogodilo.

Takođe, smernice za primenu Kodeksa novinara Srbije u onlajn okruženju predviđaju i da je, sem prethodnog pribavljanja saglasnosti, obavezno, pored naznačenja medija kao izvora, naznačiti i samog autora i ispoštovati druge izvore i zahteve koji se odnose na moralni aspekt iskorišćavanja autorskog dela. Umesto toga, „Glas zapadne Srbije“ je sporne fotografije potpisao kao svoje, odnosno kao vlasništvo agencije Rina, što očigledno nije tačno.

Zbog svega toga, portal je, po mišljenju Komisije za žalbe, prekršio odredbe Kodeksa iz poglavlja Poštovanje autorstva, koje obavezuju medije na poštovanje autorskih prava i zabranjuju novinarima da, kao svoje, potpisuju fotografije drugih autora.

Kodeks novinara Srbije, osim toga, korišćenje tuđih fotografija bez adekvatnog navođenja izvora smatra plagiranjem, što je jedna od najtežih povreda profesionalnih standarda, budući da ugrožava kredibilitet novinara i medijske kuće, i dovodi i do gubitka poverenja javnosti u novinarsku profesiju. „Glas zapadne Srbije“ prekršio je i ovu tačku Kodeksa.

Komisija za žalbe oš jednom poziva urednike i medije da poštuju rad svojih kolega i da uvek zatraže dozvolu za objavljivanje njihovih fotografija, tekstova i ostalih autorskih dela, kao i da se izvine ukoliko dođe do greške.

Članovi Komisije su, u ovom slučaju, ukazali i na to da je žalba Savetu za štampu podneta dve i po godine nakon prvog objavljivanja fotografije, koja je potom objavljena još tri puta, što je možda moglo biti sprečeno da je žalilac ranije potražio zaštitu svog prava.

Beograd, 26.1.2023.

Predsedavajuća

Tamara Skrozza